

Sivan SOTE

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Palvelusetelit vammaispalvelujen järjestämistapana

Vammaisneuvosto 24.8.2023

Palvelupäällikkö Kristiina Räsänen

Palveluseteli

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) tuli voimaan 1.8.2009.
- Palveluseteli on yksi tapa järjestää hva:n vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluja oman toiminnan ja ostopalvelun lisäksi. Palveluseteli ei voi olla ainoa palvelun järjestämistapa.
- Hva päättää palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta, palvelusetelillä hankittavista palveluista ja palveluntuottajien hyväksymiskriteereistä ja palvelusetelin arvosta.
- Palveluseteli voi olla tulosidonnainen tai tasasuuruinen (maksuttomat palvelut).

Palvelusetelin tavoite

- Palvelusetelilain tavoitteena on lisätä asiakkaan valinnan mahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta, monipuolistaa palvelutuotantoa sekä edistää hyvinvointialueiden, elinkeinotoimen ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä.
- Palvelusetelituottajien kanssa tehdään yhteistyötä tavoitteen saavuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi esim. työpajojen ja tuottajatapaamisten avulla.

Vammaispalveluissa käytössä olevat palvelusetelit

- Vammaisten asumispalvelut
- Henkilökohtainen apu
- Monivammaisten lasten ja nuorten kotiin annettavat palvelut
- Vammaisten päivätoiminta
- Kehitysvammaisten tuetun kotona asumisen palvelut

Palveluseteli asiakkaan näkökulmasta

- Asiakkaalle helppo tapa käyttää palvelua ja vaikuttaa palveluntuottajan valintaan.
- Palveluseteli on aina henkilökohtainen.
- Taustalla asiakasprosessi (palvelutarpeen arviointi- asiakassuunnitelma-päätös).
- Palvelusetelin tulee olla asiakkaan kohdalla toimiva ja asiakkaan kykyjä vastaava vaihtoehto.
- Palveluseteli on asiakkaalle vapaaehtoinen, mutta asiakkaalla ei ole myöskään oikeutta vaatia palvelua palvelusetelipalvelua.
- Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun antamisesta. Sopimussuhdetta koskevat kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.
- Palvelusetelipalvelua ei tarvitse kilpailuttaa.

Millä perusteella palvelusetelin voi saada?

- Asiakkaalla tai potilaalla on vammaispalveluihin liittyvä palvelutarve ja vaikeavammaisuuden kriteerit täyttyvät.
- Hva käyttää palveluseteliä ko. palvelun tuottamiseen.
- Asiakas valitsee palvelusetelin ja pystyy käyttämään järjestämistapaa.
- Ehdotonta oikeutta palvelusetelillä tuotettuihin palveluihin ei asiakkaalle ole.
- Palvelun tuottamisesta vastaavat hva:n hyväksymät yksityiset palveluntuottajat.

Miten palvelusetelin käyttö onnistuu edunvalvontatilanteessa?

- Hva varmistaa, että palveluseteli on asiakkaan kohdalla toimiva ja asiakkaan kykyjä vastaava vaihtoehto.
- Myös itsenäiseen toimintaan ja päätöksentekoon rajallisesti kyvykkäällä asiakkaalla tulee olla mahdollisuus palvelujen järjestämistapojen vertailuun ja palvelusetelien käyttöön.
- Asiakkaan omaiset tai läheiset eivät kuitenkaan voi tehdä sopimuksia asiakkaan nimissä. Sopimuksia asiakkaan nimissä voi täysi-ikäisten osalta edunvalvoja. Lisäksi asiakkaalla tulisi olla mahdollisuus saada apua ja neuvontaa kunnan viranomaisilta palvelusetelin käyttämisessä.

Miten hva valitsee palveluntuottajat?

- Hva valitsee hyväksymiskriteerit täyttävät palveluntuottajat. Hyväksytty palveluntuottaja voi sijaita myös naapurikunnassa.
- Hva:n on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palveluntuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla.
- Hva peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa palveluntuottajan luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty, tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.
- Hva on rekisterinpitäjä.

Miten hva seuraa palvelun laatua?

- Palvelusetelillä tuotetulta palvelulta edellytetään vastaavaa laatua kuin hva:n tuottamilta palveluilta.
- Hva:n valvonta, palveluntuottajien omavalvonta ja asiakaspalaute sekä työntekijöiden kotikäynneillä tekemä valvonta.
- Palvelusetelisääntökirjassa määritellään palvelun sisältövaatimukset:
  - Sääntökirja jakautuu palveluntuottajan hyväksymisehtojen osalta yleiseen ja palvelukohtaiseen osaan.
  - Sääntökirjassa määritellään asiakkaan, palveluntuottajan ja hva:n oikeudet ja velvollisuudet.
  - Palveluntuottajan on täytettävä sääntökirjan yleisessä ja palvelukohtaisessa osassa asetetut hyväksymisehdot.
  - Asiakastyytyväisyys

Kiitos
!

